

POSTANOWIENIE

18 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 18 lutego 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi J.S. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim
z 27 lutego 2023 r., II Ca 941/22 (II WSC 17/23),
wydanego w sprawie z powództwa J.S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Komendzie Powiatowej Policji w Opocznie
o odszkodowanie i zadośćuczynienie,

- 1) odrzuca skargę,**
- 2) nie obciąża skarżącego kosztami postępowania przed
Sądem Najwyższym na rzecz przeciwnika skargi.**

UZASADNIENIE

Powód J.S. domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa Komendy Powiatowej Policji w Opocznie kwoty 12 000 zł z tytułu naprawienia szkody wyrządzonej przez niezasadne zatrzymanie prawa jazdy oraz kwoty 10 000 zł z tytułu zadośćuczynienia. Wyrokiem z 8 sierpnia 2022 r. Sąd Rejonowy w Opocznie uwzględnił to powództwo, oddalając je jedynie w niewielkim zakresie dotyczącym odsetek ustawowych od zasądzonych kwot. Po rozpoznaniu apelacji strony pozwanej, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z 27 lutego 2023 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo. Powód wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem tego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie kodeksu nie było i nie jest możliwe. Przedmiotem badania w postępowaniu zainicjowanym tym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia jest niezgodność z prawem prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie. Ocena zasadności skargi dokonywana jest przez Sąd Najwyższy przy zastosowaniu autonomicznego pojęcia bezprawności, zgodnie z którym orzeczeniem niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. i art. 519² k.p.c. jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17 i z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 35; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lipca 2018 r., IV CNP 25/18 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 2012 r., Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz. U. 2012, poz. 1104). Orzeczenie Sądu Najwyższego uwzględniające przedmiotową skargę nie wzrusza objętego nią prawomocnego orzeczenia, lecz stanowi prejudykat niezbędny do dochodzenia od Skarbu Państwa naprawienia szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem. Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego oraz jego funkcję, skarga musi spełniać wysokie wymagania formalne, które podzielić należy na wymogi stawiane pismu procesowemu (art. 424⁵ § 2 k.p.c.), których ewentualne wadliwości podlegają naprawieniu oraz wymogi konstrukcyjne skargi (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), których braki nie podlegają sanacji, lecz powodują obligatoryjne odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Stosownie do art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać:

1) oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części;

- 2) przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie;
- 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny;
- 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy;
- 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi;
- 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Rozpoznawana skarga dotknięta jest nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym polegającym na nieuprawdopodobnieniu wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie zaskarżonego nią orzeczenia (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, na skarżącym spoczywa obowiązek wskazania zakresu i rozmiaru oraz charakteru poniesionej szkody, zaprezentowania juredycznej argumentacji przekonującej o tym, że szkoda ta rzeczywiście została mu wyrządzona, a ponadto przedstawienia odpowiednich środków mających uwiarygodnić twierdzenia strony (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140 i z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). W rozpoznawanej skardze powód ograniczył się wyłącznie do wskazania, że szkodą w wysokości 22 000 zł jest wartość roszczeń dochodzonych w uprzednio wytoczonej sprawie, które zostały oddalone przez Sąd drugiej instancji. Tymczasem Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazał w swoich orzeczeniach, że uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie może sprowadzać się do stwierdzenia, że sąd nie uwzględnił ostatecznie powództwa strony bądź orzekł niezgodnie z wnioskiem, z którym wystąpił wnioskodawca; gdyby bowiem wystarczającym było powołanie się przez skarżących na „przegraną sprawę”, spełnienie wymagania przewidzianego art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. traciłoby sens (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 listopada 2007 r., III BP 7/07, OSNP 2009, nr 1-2, poz. 11; z 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09 oraz z 21 czerwca 2023 r., I CNP 204/22). Nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wartości dochodzonego przez powoda roszczenia w postępowaniu

zakończonym wyrokiem objętym skargą. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej nie zawsze bowiem będzie prowadzić do powstania uszczerbku majątkowego (zob postanowienia Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2016 r., IV CNP 2/16 i z 14 kwietnia 2016 r., III CNP 2/16). Poniesienie takiego uszczerbku w związku z oddaleniem powództwa strona powinna wykazać w sposób wyżej przedstawiony, czego skarżący nie uczynił. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 424⁴ zd. 2 k.p.c., podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące oceny dowodów i ustalenia faktów, zaś skarżący oparł skargę wyłącznie na zarzucie naruszenia art. 233 k.p.c. i art. 382 k.p.c. oraz art. 235 k.p.c., art. 322 k.p.c. i art. 386 § 4 k.p.c.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Ze względu na charakter sprawy i źródło sporu Sąd Najwyższy odstąpił od obciążenia skarżącego kosztami postępowania przed Sądem Najwyższym na rzecz przeciwnika skargi (art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

Agnieszka Piotrowska

(A.D.)

[a.ł]